

การลดพฤติกรรมความขัดแย้งด้วยการจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ และการจำลองสถานการณ์ในเด็กปฐมวัย*

ธนวรรณ เอนก¹ ปัทมาวดี เล่ห์มงคล² ชลาธิป สมาหิโต³

(วันที่รับบทความ: 19 กรกฎาคม 2564; วันที่แก้ไขบทความ: 17 ตุลาคม 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 18 ตุลาคม 2564)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการลดพฤติกรรมความขัดแย้งและเปรียบเทียบพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้และการจำลองสถานการณ์ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นเด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียนบ้านชุมม่วง จังหวัดนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้และการจำลองสถานการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 24 แผน แบบประเมิน การลดพฤติกรรมความขัดแย้งในชั้นเรียน ทั้งหมดจำนวน 15 ข้อ และแบบบันทึกพฤติกรรม ความขัดแย้งในชั้นเรียน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้ข้อมูลทางสถิติหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าเด็กปฐมวัยเข้าใจและระบุสาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งได้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นวิธีการลดพฤติกรรมความขัดแย้ง สามารถเลือกวิธีการแก้ปัญหาและสรุปปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึง การนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และพฤติกรรมความขัดแย้งของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองและหลัง การทดลองพบว่ามีค่าเฉลี่ยของการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลอง

คำสำคัญ: การลดพฤติกรรมความขัดแย้ง, การจำลองสถานการณ์, การเรียนรู้ , เด็กปฐมวัย

* บทความวิจัยหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, E-mail: Thanawan.ana@ku.th

² รองศาสตราจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, E-mail: fedupdl@ku.ac.th

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, E-mail: iluvphon@gmail.com

Reduction of Conflict Behaviors by Integrated Storytelling and Situation Simulation in Early Childhood*

Thanawan Anake¹ Pattamavadi Lehmongkol² Chalatip Samahito³

(Received: July 19, 2021; Revised: October 17, 2021; Accepted: October 18, 2021)

Abstract

The purpose of this study was to study reduction of conflict behaviors by integrated storytelling and situation simulation in early childhood and compare conflict behaviors in early childhood before and after providing integrated storytelling and situation simulation.

The target group in this study consisted of 19 male and female young children ranging in age between 5 – 6 years old and studying in kindergarten level 3, second semester, academic year of 2021 at Baan Chummuang School, Nakhonsawan. The study instruments included 24 plans of integrated storytelling and situation simulation to reduce conflict behaviors in early childhood, conflict behaviors assessment and recording form of conflict behaviors in early childhood. Data was analyzed by mean, standard deviation, and content analysis.

The results of the study showed that early childhood could understand and identify the causes of conflict. There was an exchange of ideas on how to reduce conflict behavior chose a solution and summarized the problem, including applied it in daily life. Early childhood who participated in integrated storytelling and situation simulation had posttest scores higher than pretest scores.

Keywords: Reduction of Conflict Behaviors, Situation Simulation, Storytelling , Early Childhood

* Research Article from Thesis for the Master of Education (Early Childhood Education), Kasetsart University

¹ Student Master of Education (Early Childhood Education), Kasetsart University, E-mail: Thanawan.ana@ku.th

² Associate Professor, Faculty of Education, Kasetsart University, E-mail: fedupdl@ku.ac.th

³ Assistant Professor, Faculty of Education, Kasetsart University, E-mail: iluvphon@gmail.com

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

เด็กปฐมวัย เป็นวัยที่มีพัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา จึงควรส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ สามารถคิดและแก้ปัญหา ได้อย่างมีเหตุผล ตลอดจนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งการเรียนรู้ของมนุษย์มีผลสืบเนื่องมาจาก ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดขึ้นจากกระบวนการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับ บุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว เด็กอายุ 3 - 5 ปี เป็นวัยที่มีการแสดงอารมณ์ต่าง ๆ ออกมาอย่างเปิดเผยและมีอิสระ เด็กวัยนี้มีความกลัว และอิจฉาโดยไม่มีเหตุผล โมโหง่าย การที่เด็กมีอารมณ์เช่นนี้ เป็นเพราะเด็กมี ประสบการณ์ที่กว้างขึ้น อารมณ์จึงเกิดขึ้นเพราะเงื่อนไขทางสังคม จากสังคมภายในบ้าน ผู้สังคมภายนอก สภาพทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นในใจของเด็ก ซึ่งมีสาเหตุมาจากการขาดความเข้าใจ ไม่สามารถเข้าใจ เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ ความไม่เข้าใจทำให้เด็กไม่พอใจ และแสดงออกด้วยคำพูดและการกระทำ ซึ่งเป็นเหตุ ที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง และนำไปสู่พฤติกรรมความก้าวร้าวในอนาคต

ความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาหนึ่งที่ต้องใส่ใจดูแล เพราะเป็นต้นเหตุให้เกิด พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับเด็ก ซึ่งความขัดแย้งกันของเด็กปฐมวัยมีหลายรูปแบบ โดยลักษณะของ ความขัดแย้ง ที่เกิดขึ้นกับเด็กเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งของ ความรู้สึก และความคิดที่แสดงออกผ่านทางคำพูดและการกระทำ

เด็กปฐมวัยควรเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ทางการเรียนรู้แบบเดี่ยวหรือผ่าน กิจกรรมกลุ่ม โดยเด็กควรลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ได้ร่วมแสดง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ ประสบการณ์ของตนเอง เพื่อสร้างความรู้ใหม่และการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) การจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการสร้างรากฐานที่มั่นคงเพื่อให้เด็กเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ได้อย่างมีความสุข (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นมีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งครูผู้สอนมีบทบาท ในการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็กในทุกกิจกรรม รวมถึงนิทานที่มีคุณค่าต่อเด็กปฐมวัย นิทาน ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิดและจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ให้เด็กมีความกล้าแสดงออก มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีสมาธิ รู้จักเป็นผู้ฟัง มีสัมพันธ์อันดีกับบุคคลรอบข้าง ซึ่งนิทานเป็น ตัวกระตุ้นทำให้เด็กมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมีพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับที่จะนำมาสู่ความสุข ในการดำเนินชีวิต (จิราพร บันทอง, 2550)

นิทานช่วยส่งเสริมความคิดของเด็ก ทั้งนิทานยังก่อให้เกิดจินตนาการ นักการศึกษาหลายท่านต่างยอมรับ กันว่านิทานก่อนนอนมีอิทธิพลและมีคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยมาก เนื่องจากช่วยส่งเสริมความคิด ช่วยให้เกิด จินตนาการซึ่งจะนำไปสู่ความคิดต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในปัจจุบัน

ทำได้หลายวิธีที่มีวิธีการช่วยให้เด็กพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งนิทานสามารถสร้างจินตนาการ ความฝัน ความคิด ความเข้าใจ และการรับรู้ให้กับเด็ก (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2541) เมื่อเด็กฟังนิทาน เด็กจะวาดภาพในความคิด เมื่อเกิดความคิดจินตนาการ และได้ถ่ายทอดความคิด ออกมาโดยการสร้างสัญลักษณ์ การขีดเขียนตามความต้องการ เป็นการกระตุ้นให้เด็กมีการพัฒนาการที่ดีขึ้นใน การส่งเสริมให้เด็ก แสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด

การจำลองสถานการณ์หรือการเล่นบทบาทสมมติจากการฟังนิทานของเด็ก Myhre (1993) กล่าวว่า การเล่นบทบาทสมมติหรือการจำลองสถานการณ์เป็นทางออกที่สำคัญของเด็ก ในขณะที่เด็กใช้เวลา ในการแสดงบทบาทต่าง ๆ เด็กให้ความสำคัญในการฝึกฝน การเรียนรู้ในการเป็นแสดงออกต่อผู้อื่น เด็กต้องเผชิญกับปัญหา หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ต้องแก้ปัญหา เด็กได้เรียนรู้การควบคุมตนเองและเข้าใจ ความรู้สึกทั้งของตนเองและผู้อื่น การจำลองสถานการณ์ เป็นขั้นตอนกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการเล่านิทาน ทำให้เกิดความสนุกสนาน และสามารถประเมินวิธีการเรียนรู้ของเด็ก (Classroom, 2007)

ดังที่กล่าวมาข้างต้นการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยสามารถทำได้โดยการจัดกิจกรรม บูรณาการการเล่านิทานและการจำลองสถานการณ์ โดยให้เด็กได้แสดงความคิดของตนเองผ่านกิจกรรม เพื่อให้เข้าใจและรู้ถึงผลที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้ง เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเล่านิทานเป็นประจำ ทำให้รู้บทบาทและหน้าที่ของตนเองขณะเรียนรู้ร่วมกันและได้ทำกิจกรรมตามสถานการณ์ที่ครูจัดขึ้น

จากการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านชุมม่วง เด็กมีพฤติกรรมการเล่นกัน ที่มีการกระทบกระทั่งกันบ่อยครั้ง โดยที่เด็กยังไม่ได้คำนึงถึงผลที่เกิดขึ้น ทำให้หลายครั้งเด็กได้รับการบาดเจ็บ โดยที่เพื่อนร่วมชั้นเรียนและตนเองไม่ได้เจตนา หรือการเข้าใจผิดจากการใช้ภาษาที่ต่างของเด็กแต่ละคน และเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมบูรณาการการเล่านิทานและการจำลองสถานการณ์ มีความสำคัญต่อ กระบวนการและทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะการคิด และการแสดงออกทางพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย เพราะ สิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันทางสังคมในชั้นเรียนและชีวิตประจำวัน รวมถึงการเคารพสิทธิของ ตนเองและผู้อื่น ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษาการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัย ด้วยการจัดกิจกรรมบูรณาการการเล่านิทานและการจำลองสถานการณ์เพื่อเตรียมพร้อมในการเป็นสมาชิก ที่ดีของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมบูรณาการการเล่านิทาน และการจำลองสถานการณ์
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมบูรณาการ การเล่านิทานและการจำลองสถานการณ์

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ความขัดแย้งในเด็กปฐมวัย

Johnson, & Johnson (2000) ได้นำเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาความขัดแย้งไว้ว่า จุดประสงค์หลักของการจัดการเรียนรู้เรื่องการแก้ปัญหาความขัดแย้งในโรงเรียน สามารถแบ่งได้ เป็น 2 ประเด็น ประเด็นแรกคือ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนจำเป็นต้องมีความปลอดภัยและเอื้อให้เด็กเกิด การเรียนรู้ รวมถึงการที่ช่วยพัฒนาและสร้างปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและผู้คนรอบข้างในรูปแบบที่แตกต่างตามช่วงวัย ของเด็ก และประเด็นที่สอง คือ ทักษะทางสังคมควรได้รับการพัฒนาตั้งแต่ช่วงวัยเด็ก เพื่อพัฒนาฝึกฝน ความสามารถในการจัดการความขัดแย้ง การสร้างความสัมพันธ์และทัศนคติในการจัดการความขัดแย้ง ส่งผลไปสู่ช่วงวัยถัดไป เมื่อต้องเผชิญหน้ากับสถานการณ์และความขัดแย้งที่ซับซ้อนขึ้นในชีวิตการออกแบบ การเรียนรู้เพื่อให้เด็กฝึกฝนพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งจะช่วยสร้างสภาพแวดล้อม การเรียนรู้และสร้างสถานการณ์ให้เด็กได้เชื่อมโยงกับการแก้ปัญหา ส่งเสริมให้เด็กฝึกฝนทักษะ การสื่อสาร ทักษะการตัดสินใจโดยครุคอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกและสังเกตการณ์ นอกจากการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนหรือในโรงเรียนแล้ว เด็กยังสามารถประยุกต์ใช้ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ไปสู่ บริบทแวดล้อมอื่นในชีวิต ทั้งในครอบครัวหรือชุมชน

การจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้และการจำลองสถานการณ์

นิทานช่วยเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้เหมาะสม กับพัฒนาการตามวัย และยังช่วยปรับบุคลิกภาพ แก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามตัวแบบในนิทาน ที่เด็กชื่นชอบ รวมทั้งยังเปิดโลกจินตนาการให้กว้างไกล และมีสัมพันธ์ภาพอันดีกับบุคคลรอบข้าง เป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กยอมรับพฤติกรรมต่าง ๆ และเป็นต้นแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพ

Monroe (1969, อ้างถึงใน อริสา โสภาคำ, 2551) กล่าวว่า การจำลองสถานการณ์มีลักษณะที่ สำคัญมาก 4 ประการ คือ

1. มีความคล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริง การจำลองสถานการณ์ต้องจัดเตรียมองค์ประกอบ ที่ทำให้เด็กกระทำการต่าง ๆ ได้องค์ประกอบดังกล่าวนี้อาจเปรียบเทียบได้ว่าเป็นการคาดคะเนใน การสืบสวนตามระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์หรือเป็นตัวกำหนดให้ในแบบจำลองคณิตศาสตร์ เป็นอุปกรณ์ และกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการเล่นเป็นคำจำกัดความของความขัดแย้ง และบุคลิกลักษณะในบทบาทสมมติ หรือ เป็นตัวแปรตามในการทดลองการสอนเกี่ยวกับการตัดสินใจ การจำลองสถานการณ์ต้องสร้าง สภาพแวดล้อมให้เด็กได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และต้องมีลักษณะของความเป็นจริงให้มากพอที่เด็กได้ฝึกฝน ในการเผชิญหน้ากับสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง

2. จัดให้มีสภาพการสูญเสียน้อยที่สุด เด็กสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงคำตอบที่ได้ตอบไปแล้วโดยไม่ทำลายสถานการณ์เดิม

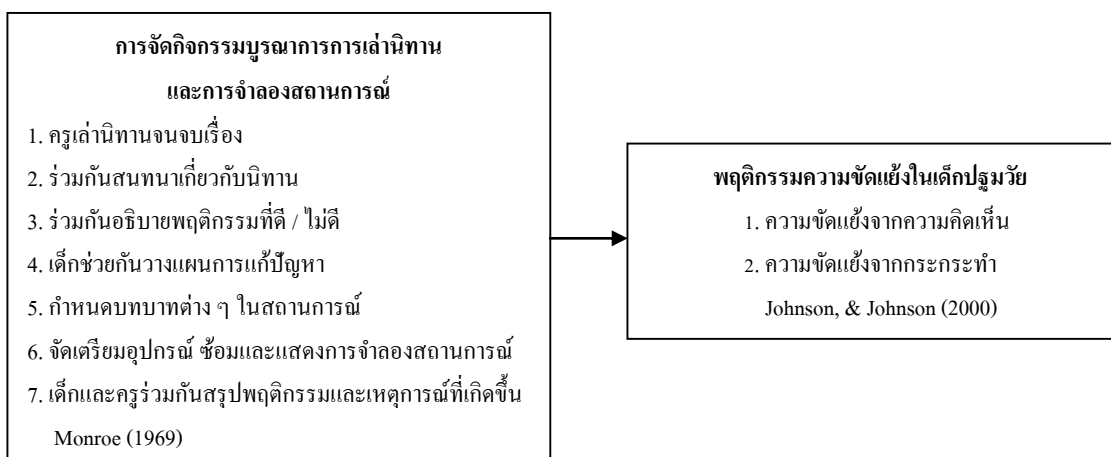
3. ผลย้อนกลับจะต้องเป็นเครื่องหมายของผลลัพธ์ของการจำลองสถานการณ์ช่วยให้เด็กทราบถึงผลของคำตอบไปในรูปสัญลักษณ์โดยไม่ทำให้บรรยากาศของการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไป

4. สามารถทำซ้ำได้จากลักษณะของข้อที่ 2 และ 3 ทำให้การจำลองสถานการณ์ เป็นสิ่งที่ สามารถทำซ้ำ ๆ ได้เพราะเปิดโอกาสให้เด็กได้ทบทวนหรือดำเนินการซ้ำ ๆ เพื่อให้ข้อสรุปที่ดีที่สุด

การจำลองสถานการณ์มีลักษณะของกิจกรรมที่มีสภาพความเป็นจริง เป็นองค์ประกอบหลัก เพื่อให้เด็กได้เห็นภาพเป็นสัญลักษณ์ที่ชัดเจนและเปิดโอกาสให้เด็ก ได้พัฒนาทักษะจากการทำกิจกรรมซ้ำได้ เพื่อทบทวนให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ทิสนา แคมมณี (2550) กล่าวว่า การจำลองสถานการณ์เป็นการสอนที่มุ่งช่วยเด็กให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นจริงที่สถานการณ์นั้นจำลองขึ้นมา การอภิปรายจึงเป็นการเรียนรู้ ความเป็นจริงว่าสถานการณ์เป็นอย่างไร และอะไรเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งผู้เรียนมักได้เรียนรู้จากการเล่นของตนในสถานการณ์นั้น จึงทำให้เกิดความเข้าใจ การอภิปรายอาจขยายต่อไปว่าควรจะให้สถานการณ์นั้นคงอยู่ หรือเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างไร และจะอย่างไรจึงจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

การแก้ปัญหาความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยเป็นการฝึกทักษะการแก้ปัญหา และการอยู่ร่วมกันในสังคมให้มีความเข้าใจทั้งตนเองและผู้อื่น ซึ่งนิทานเป็นสื่อกลางในการสื่อสารให้เด็กเข้าใจ และเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น ประกอบกับการจำลองสถานการณ์ส่งผลให้เด็กเรียนรู้ร่วมกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวบุคคล สิ่งของ และเหตุการณ์จนเกิดเป็นประสบการณ์

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการศึกษา

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง One-Group Pretest-Posttest Design

คะแนน	Treatment	คะแนน
T_1	X	T_2

T_1 แทน การประเมินการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในชั้นเรียนก่อนการทดลอง (Pretest)

X แทน การจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้และการจำลองสถานการณ์

T_2 แทน การประเมินการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในชั้นเรียนหลังการจัดกิจกรรม (Posttest)

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชาย – หญิง อายุระหว่าง 5 – 6 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 19 คน ของโรงเรียนบ้านชุมม่วง จังหวัดนครสวรรค์

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรจัดกระทำ คือ การจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้และการจำลองสถานการณ์

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมความขัดแย้งภายในเด็กปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้และการจำลองสถานการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 24 แผน

2. แบบประเมินพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัย ทั้งหมดจำนวน 15 ข้อ

3. แบบบันทึกพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมเด็กก่อนการจัดกิจกรรม ด้วยแบบบันทึกพฤติกรรมความขัดแย้งในชั้นเรียนและแบบประเมินการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัย (Pretest) และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์

2. ผู้ศึกษาดำเนินการตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้และการจำลองสถานการณ์ ระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ครั้งละ 30 นาที เวลา 09.00 – 09.30 น. ใน วันอังคาร วันพุธ และวันพฤหัสบดี

3. เมื่อดำเนินการครบตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมบูรณาการการเล่านิทานและการจำลองสถานการณ์ทั้ง 8 สัปดาห์แล้ว ผู้ศึกษาทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมเด็กด้วยแบบบันทึกพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยและแบบประเมินการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัย (Posttest) ชุดเดิมที่บันทึกก่อนการจัดกิจกรรม

4. นำแบบบันทึกพฤติกรรมความขัดแย้งในชั้นเรียนและแบบประเมินพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยที่ได้หลังจากการจัดกิจกรรมไปหาวิเคราะห์และหาค่าทางสถิติ เพื่อสรุปผลการศึกษาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อน การจัดกิจกรรม และหลังการจัดกิจกรรม โดยสถิติที่นำมาวิเคราะห์ คือ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการลดพฤติกรรมความขัดแย้งและเปรียบเทียบพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมบูรณาการการเล่านิทานและการจำลองสถานการณ์ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยผู้ศึกษาได้วิเคราะห์และนำเสนอ ผลการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยด้วย การจัดกิจกรรมบูรณาการการเล่านิทานและการจำลองสถานการณ์ก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมบูรณาการการเล่านิทานและการจำลองสถานการณ์ก่อน - หลังการทดลองในภาพรวม (N = 19)

การลดพฤติกรรมความขัดแย้ง	คะแนนเต็ม	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
		μ	σ	μ	σ
การลดพฤติกรรมความขัดแย้ง	15	8.11	1.05	13.84	0.95

จากตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมบูรณาการการเล่นและการจำลองสถานการณ์ ที่ได้จากแบบประเมินการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัย พบว่า การลดพฤติกรรมความขัดแย้ง ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.11 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 1.05 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.84 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.95 เมื่อนำค่าเฉลี่ยของการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมบูรณาการการเล่นและการจำลองสถานการณ์ ก่อนการทดลองและหลังการทดลองมาเปรียบเทียบกันพบว่ามี ความแตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของการลดพฤติกรรมความขัดแย้งใน เด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยบันทึกพฤติกรรมความขัดแย้งของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลองโดยแยกเป็นพฤติกรรม (N = 19)

พฤติกรรม	คะแนนเต็ม	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
		μ	σ	μ	σ
1. การทำความเข้าใจสถานการณ์ความขัดแย้ง	15	7.89	0.81	14.05	0.78
2. การคิดวิธีการลดพฤติกรรมความขัดแย้งให้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสมและเป็นไปได้จริง	15	7.26	1.41	13.47	1.39
3. การเลือกวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	15	7.84	1.17	13.90	0.88
4. การสรุปปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	15	7.53	1.26	13.95	0.97
5. การนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	15	8.21	0.79	14.16	0.69

จากตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยบันทึกพฤติกรรมความขัดแย้งของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลองโดยแยกเป็นพฤติกรรมได้ ดังนี้

1. การทำความเข้าใจสถานการณ์ความขัดแย้ง ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย 7.89 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 0.81 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย 14.05 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 0.78

2. การคิดวิธีการลดพฤติกรรมความขัดแย้งให้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสมและเป็นไปได้จริง ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย 7.26 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 1.41 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย 13.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 1.39

3. การเลือกวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย 7.84 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 1.17 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย 13.90 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 0.88

4. การสรุปปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย 7.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 1.26 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย 13.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 0.97

5. การนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย 8.21 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 0.79 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย 14.16 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 0.69

เมื่อนำค่าเฉลี่ยคะแนนบันทึกพฤติกรรมความขัดแย้งของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลองและหลังการทดลองมาเปรียบเทียบกันพบว่ามีความแตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ตอนที่ 2 ผลการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมความขัดแย้งในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทดลองโดยใช้ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ครั้งละ 30 นาที เวลา 09.00 – 09.30 น. ของวันอังคาร วันพุธ และวันพฤหัสบดี รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้สังเกตและบันทึกพฤติกรรมขณะที่เด็กร่วมกิจกรรม โดยขอนำเสนอในภาพรวม ดังนี้

จากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมความขัดแย้งในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยตามพฤติกรรมที่แสดงออกในภาพรวม ดังนี้

การทำความเข้าใจสถานการณ์ความขัดแย้ง

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทั้งสถานการณ์ในนิทานและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน เด็กยังไม่สามารถบอกได้ว่าเพราะเหตุใดจึงเกิดความขัดแย้งตามสถานการณ์ในนิทานขึ้นใน 1 - 2 สัปดาห์แรกผู้ศึกษาจะเป็นผู้กระตุ้นและให้คำแนะนำในการทำความเข้าใจสถานการณ์ความขัดแย้ง

การทำความเข้าใจสถานการณ์ความขัดแย้งในสัปดาห์ที่ 3 - 5 เด็กเริ่มมีความเข้าใจในสถานการณ์ เหตุผลที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง และมีความมั่นใจในการตอบคำถาม รวมถึงการพูดถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในนิทานและในชั้นเรียน โดยผู้ศึกษาคอยสังเกตและให้คำแนะนำเพิ่มเติม

สัปดาห์ที่ 6 - 8 เด็กสามารถเข้าใจและระบุสาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งได้ทันทีที่ฟังนิทานจบ และเมื่อมีเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เด็กช่วยกันพูดถึงเหตุผลที่ทำให้เกิดความขัดแย้งได้

การคิดวิธีการลดพฤติกรรมความขัดแย้งให้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสมและเป็นไปได้จริง

สัปดาห์ที่ 1 - 2 วิธีการลดพฤติกรรมความขัดแย้งที่เด็กออกความคิดเห็นจะเป็นไปตามที่ได้ฟังจากนิทานเพียงอย่างเดียว ไม่มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ผู้ศึกษาต้องเป็นผู้กระตุ้นและให้คำแนะนำ

สัปดาห์ที่ 3 - 5 เด็กเริ่มมีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมที่แตกต่างจากนิทานโดยมีผู้ศึกษาให้คำแนะนำเพิ่มเติม

สัปดาห์ที่ 6 - 8 เด็กแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน พร้อมให้ผลประกอบการความคิดเห็นของตนเอง

การเลือกวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

ในสัปดาห์ที่ 1 - 2 การเลือกวิธีการแก้ปัญหา เด็กยังไม่สามารถตัดสินใจในการเลือกได้ เมื่อมีเพื่อนคนใดคนหนึ่งเลือก ทุกคนก็จะเลือกตามกันโดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

สัปดาห์ที่ 3 - 5 เด็กเริ่มมีการแสดงความคิดเห็น และเหตุผลของตนเองที่จะเลือกวิธีการแก้ปัญหาเพิ่มมากขึ้น แต่ส่วนมากยังไม่กล้าสักเท่าไรนัก โดยผู้ศึกษาได้ช่วยกระตุ้นให้เด็กทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการ และถ้าเด็กบางคนแสดงความคิดเห็น และเลือกวิธีการที่แตกต่างไปจากเพื่อน ยังมีเด็กบางส่วนหัวเราะ หรือเมื่อเห็นวิธีการที่ตนเองเสนอไปไม่ได้รับการเลือก เด็กก็จะมีอาการโมโห และ ไม่พอใจ

สัปดาห์ที่ 6 - 8 เด็กเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง มีการยอมรับผลที่เกิดขึ้น รู้จักยอมรับเหตุผลของผู้อื่น และบอกเหตุผลที่เลือกวิธีการได้

การสรุปปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

สัปดาห์ที่ 1 - 2 เด็กและผู้ศึกษาได้ร่วมกันสรุปปัญหาที่เกิดจากความขัดแย้ง โดยผู้ศึกษาเป็นผู้ชี้แนะคำตอบ

สัปดาห์ที่ 3 - 5 เด็กมีการเชื่อมโยงระหว่างสาเหตุและความขัดแย้งที่เกิดขึ้น สามารถบอกถึงเหตุการณ์และสรุปสาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งได้ทั้งสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในนิทานและในชั้นเรียนโดยเด็กบางกลุ่มยังต้องให้เพื่อนและผู้ศึกษาคอยให้คำแนะนำเป็นระยะ

สัปดาห์ที่ 6 - 8 เด็กสามารถสรุปปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น โดยบอกขั้นตอนได้ด้วยตนเอง

การนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ในระยะ 1-2 สัปดาห์แรกเด็กปฐมวัยไม่มีการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันผู้ศึกษากระตุ้นและแนะนำแนวทางในการปฏิบัติโดยให้เชื่อมโยงกับเหตุการณ์จากนิทานที่ได้ฟังและจากการจำลองสถานการณ์

สัปดาห์ที่ 3 - 5 เด็กมีการกล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในนิทานและเชื่อมโยงกับสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ด้วยตนเองโดยผู้ศึกษากระตุ้นให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นและบอกเหตุผล

ในสัปดาห์ที่ 6 - 8 พฤติกรรมความขัดแย้งของเด็กลดลงอย่างมากเด็กเข้าใจถึงเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งคิดวิธีการลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาและสรุปเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองโดยผู้ศึกษาไม่ต้องกระตุ้นหรือให้คำแนะนำ เด็กเรียนรู้จากการเลียนแบบพฤติกรรมของตัวละครในนิทานเรื่องต่าง ๆ เด็กได้เห็นมุมมองของทั้ง 2 ฝ่าย โดยเลือกปฏิบัติและใช้คำพูดอย่างเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่าการจัดกิจกรรมการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมบูรณาการการเล่นนิทานและการจำลองสถานการณ์มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการลดพฤติกรรม ความขัดแย้งก่อนการทดลอง 8.11 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.05 และค่าเฉลี่ยของคะแนนการลดพฤติกรรมความขัดแย้งหลังการทดลอง 13.84 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.95 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมหลัง การทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ประกอบด้วย การทำความเข้าใจสถานการณ์ ความขัดแย้ง การคิดวิธีการลดพฤติกรรมความขัดแย้งให้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสมและเป็นไปได้จริง การเลือกวิธีการแก้ปัญหความขัดแย้ง

การสรุปปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น และการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมบูรณาการการเล่านิทานและการจำลองสถานการณ์สามารถลดการเกิดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยได้โดยวิจารย์ได้ ดังนี้

จากการเล่านิทานและการจำลองสถานการณ์ เป็นกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เรียนรู้ร่วมกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวบุคคล สิ่งของ และเหตุการณ์จนเกิดเป็นประสบการณ์ดังแนวคิดของนักการศึกษา John Dewey (1976) ที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ต้องเกิดจากการปฏิบัติจริง (Learning By Doing) นิทานเป็นสื่อการเรียนรู้และกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย เด็กสามารถจดจำได้เรียนรู้พฤติกรรมได้จากนิทาน เนื่องจากเป็นเนื้อหาที่น่าสนใจเข้าใจง่าย และเป็นความรู้ที่เด็กได้โดยไม่รู้ตัว ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ดันติผลชีวะ (2541) ที่กล่าวว่า เด็กได้เรียนรู้จากสิ่งที่น่าสนใจ ส่งผลให้เกิดความกล้าแสดงออก และพร้อมที่จะปรับพฤติกรรมของตนเองให้เป็นเช่นตัวละครในนิทาน ขณะจัดกิจกรรมผู้ศึกษาได้เลือกนิทานที่มีเหตุการณ์ความขัดแย้งทางด้านการกระทำและด้านการแสดงความคิดเห็น นิทานมีเรื่องราวที่เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ในชั้นเรียน เด็กได้ทำความเข้าใจและร่วมกันคิดวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งในประเด็นนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ปราณี ปรียวาทิ (2551) ได้กล่าวถึงความสำคัญของนิทานว่า เป็นวิธีการในการให้ความรู้ที่ทำให้เด็กสนใจเรียนรู้ เด็กสามารถจดจำและกล้าแสดงออก รวมถึงการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตัวเด็กจากต้นแบบในนิทาน

เด็กปฐมวัยควรเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน ปฏิบัติตามข้อตกลงที่เด็กและครูร่วมกันสร้างขึ้น ซึ่งทฤษฎีของ Piaget (1969) ในขั้นก่อนปฏิบัติการคิด (Preoperational Stage) กล่าวไว้ว่า เด็กวัยนี้เริ่มมีเหตุผลเบื้องต้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ และสรุปความคิดรวบยอดได้ แต่เด็กในวัยนี้ยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง การที่จะฝึกให้เด็กปฐมวัยเข้าใจความรู้สึกร่วมของตนเองและผู้อื่น ต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กได้ทำงานร่วมกับเพื่อนมีปฏิสัมพันธ์ ร่วมกัน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง รวมถึงการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่คล้ายจริง เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ซึ่งยังสอดคล้องกับหลักการและแนวคิดของ Bruner (1969) ในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมที่เสมือนจริงช่วยเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้และเกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมทั่วไป

กิจกรรมบูรณาการการเล่านิทานและการจำลองสถานการณ์สามารถปลูกฝังและพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ ได้อีก ซึ่งสอดคล้องกับประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร (2556) ที่กล่าวว่า เด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาทักษะในกระบวนการต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ การทำงาน การแก้ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ และการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ สุรารักษ์ แก้วชะมอญ

(2563) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่าน การเล่านิทาน

การลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมบูรณาการการเล่านิทานและการจำลองสถานการณ์ครั้งนี้ เป็นกิจกรรมที่เห็นถึงความสนใจ และความร่วมมือตลอดกิจกรรม ทำให้เกิดกระบวนการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในชั้นเรียนได้ตามลำดับ ซึ่งสรุปได้ว่ากิจกรรมบูรณาการการเล่านิทานและการจำลองสถานการณ์ สามารถลดการเกิดพฤติกรรมความขัดแย้งในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยได้ และยังส่งผลให้เกิดทักษะด้านต่าง ๆ เช่น การมีภาวะผู้นำ การจัดลำดับความสำคัญของงาน ความกล้าแสดงออก และการรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ครูควรคำนึงถึงเวลาในการจัดกิจกรรม เด็กแต่ละคนมีสมาธิและความสนใจที่แตกต่างกัน ครูควรมีการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นเด็ก และควรมีการสร้างข้อตกลงร่วมกัน
2. การจำลองสถานการณ์ ครูควรอธิบายและชี้แจงให้เด็กมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท พร้อมทั้งแยกแยะว่าเป็นการแสดงการจำลองสถานการณ์เท่านั้น พฤติกรรมที่เกิดขึ้น ไม่ได้มาจากตัวเด็ก และให้เด็กทุกคนเรียนรู้จากเหตุการณ์ดังกล่าว เพื่อไม่ให้พฤติกรรมความขัดแย้งนั้นเกิดขึ้นกับตนเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาติดตามกลุ่มเด็กปฐมวัยกลุ่มเป้าหมายว่ามีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงในระยะยาวเป็นอย่างไร
2. ควรศึกษาผลการลดพฤติกรรมความขัดแย้งในเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมอื่น เช่น การลดพฤติกรรมความขัดแย้งด้วยจัดการเรียนรู้ปัญหาเป็นฐาน หรือการจัดการเรียนรู้ธรรมชาติเป็นฐาน
3. ควรศึกษาการจัดกิจกรรมบูรณาการการเล่านิทานและการจำลองสถานการณ์กับตัวแปรอื่น เช่น กิจกรรมบูรณาการการเล่านิทานและการจำลองสถานการณ์เพื่อพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็ก

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2551). ทักษะทางสังคมใครว่าไม่สำคัญ. สืบค้นเมื่อ 6 ธันวาคม 2563,

จาก www.kriengsak.com/component/print.php?id_content_category.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2541). การเล่านิทาน. วารสารการศึกษาปฐมวัย, 2(2), 10 – 19.

จิราพร ปั่นทอง. (2550). ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการเชิดหุ่นมือ. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ทิสนา แคมมณี. (2550). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประไพ ประดิษฐ์สุวรรณ. (2556). *สอนลูกให้มีทักษะชีวิต (Life Skills)*. สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2563, จาก [http://taamkru.com.th/สอนลูกให้มีทักษะชีวิต\(Life Skills\)](http://taamkru.com.th/สอนลูกให้มีทักษะชีวิต(Life Skills))
- ปราณี ปรียวาทิ. (2551). *การพัฒนาจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทานและการติดตามผล*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *คู่มือหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- อริสา โสภากำ. (2551). *พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอีสป ประกอบสถานการณ์จำลอง*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Bruner, L. S. (1969). *The Process of Education*. Cambridge, Massachusetts: Hayward University Press.
- Classroom, L. (2007). *Acting out: Literacy development though dramatic play*. Retrieved December 16, 2020 from <http://donorschoose.org/donors/proposal.html?id86739>
- Dewey, J. (1976). *Moral Principle in Education*. Boston: Houghton Mifflin.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. (2000). Effects of conflict resolution training integrated into a kindergarten curriculum. *Child Development*, 71: 772-784.
- Myhre, S. M. (1993). Enhancing your dramatic-play area through the use of prop boxes. *Young Children*, 48: 6-11.
- Piaget, J. (1969). *The Stages of the Intellectual Development of the Child*. Bulletin of the Menninger clinic.
